

Rahandusministeerium
Suur-Ameerika 1
10122 Tallinn

Teie 02.10.2020 nr 13-1.1/6740-1.

Meie 30.10.2020 nr 4/255

Arvamuse esitamine finantsteenustega seotud vaidluste kohtuvälise lahendamise mudeli väljatöötamiskavatsuse kohta

Lugupeetud Martin Helme

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Rahandusministeeriumit võimaluse eest avaldada arvamust finantsteenustega seotud vaidluste kohtuvälise lahendamise mudeli väljatöötamiskavatsuse (edaspidi: VTK) osas, mille eesmärk on luua eraldiseisev mudel, mis tegeleks ainult finantsvaidluste lahendamisega.

Kaubanduskoda on seisukohal, et hetkel pole kriitilist vajadust eraldi kohtuvälise finantsteenustega seotud vaidluste mudeli loomiseks, sest on olemas mitmeid erinevaid kohtuväliseid võimalusi finantsteenustega seotud vaidluste lahendamiseks. VTK-s on esile toodud, et hetkel on võimalik teatud juhtudel pöörduda sõltumatute vahekohtute poole (näiteks Nasdaq Tallinna vahekohus ning kindlustuse vahekohus), kus saab leida lahendusi tekkinud vaidlustele. Samuti on võimalused loodud kindlustuse ja liikluskindlustuse lepitusorganite poole pöördumiseks ning lisaks sellele on tarbijal võimalik pöörduda tarbijavaidluste komisjoni (edaspidi: TVK) poole. Kaubanduskoja liikmete poolt edastatud tagasisidest nähtus, et finantsvaidluste lahendamise puhul eelistatakse pöörduda ka otse kohtusse, sest kohtuvälise organi otsusega ei pruugita nõustuda ning seetõttu võib ikkagi tekkida vajadus kohtusse pöördumiseks. Selle protsessi tagajärjel on poolte menetluskulud suuremad, kui koheselt otse kohtusse pöördumise puhul. Seega ei näe Kaubanduskoda hetkel olulist vajadust eraldiseisva finantsvaidluste mudeli loomiseks, sest see ei annaks ettevõtetele juurde suurt väärtust.

Lisaks on meil tekkinud küsimus, kas ja kui suures ulatuses on riik valmis rahastama finantsteenustega seotud vaidluste kohtuvälise lahendamise mudelit. Näiteks Finantsinspeksiooni ja TVK mudel eeldab raha eraldamist ka riigieelarvest. Kui riik ei soovi selleks piisavalt raha eraldada, siis ei ole otstarbekas ka selle teemaga edasi liikuda. Oleme täheldanud, et riik soovib pigem vähendada kui suurendada rahalisi vahendeid seoses vaidluste kohtuvälise lahendamisega. Näitena võib tuua hiljutise ettepaneku, kus riik soovib, et ettevõtte maksaks tarbijavaidluste komisjonile tasu juhul, kui otsus tehakse tarbija kasuks. Kaubanduskoda on vastu lahendusele, kus uue

ESTONIAN CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY / ЭСТОНСКАЯ ТОРГОВО - ПРОМЫШЛЕННАЯ ПАЛАТА
TOOM-KOOLI 17, 10130 TALLINN / REG NO 80004733 / TEL: +372 604 0060 / KODA@KODA.EE / WWW.KODA.EE / WWW.ENTERPRISE-EUROPE.EE

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA ON SUURIM ETTEVÕTJAJD ESINDAV ORGANISATSIOON EESTIS, Kuhu kuulub ligi 3400 ettevõtet, kellest enamik on väikese- ja keskmise suurusega. KAUBANDUSKOJA LIIKMED ANNAVAD ÜLE 40 PROTSENDI EESTI ETTEVÕTETE KÄIBEST, LIGI 40 PROTSENTI PUHASKASUMIST JA TASUVAD ÜLE 40 PROTSENDI RIIKLIKEST MAKSUDEST. KAUBANDUSKODA ESINDAB JA KAITSEB KÕIGI ETTEVÕTJATE ÜHISHUVE NING ON MITTERIIKLIK JA APOLIITILINE ORGANISATSIOON.

vaidluste lahendamise organi loomisega seotud kulud lähevad finantssektori ettevõtetele.

Samuti nõustume VTK-s esile toodud riskidega, mis võivad tekitada potentsiaalse huvide konflikti olukorra. Näiteks Finantsinspeksiooni kui järelevalveasutuse ning samal ajal neutraalse vaidluste lahendaja rolli potentsiaalne vastuolu ja erialaliitude mudeli näide, kus erialaliit esindab samal ajal ka teenuseosutajaid, kes on vaidluses üheks osapoolteks. Liikmete antud tagasisidest tuli esile, et sõltumatuse aspekt vaidluste lahendamisel on väga oluline ning seetõttu eelistatakse vaidluste korral ka otse kohtusse pöörduda.

Kaubanduskoda näeb mitmeid murekohti ka TVK mudeli osas. VTK kohaselt oleksid otsused vaidluse osapooltele siduvad, kuid hetkel on TVK otsused soovituslikud. See tähendab, et otsuste siduvaks muutmiseks on olulisel määral vaja täiendada ka otsuse tegemisega seotud menetlusnorme.

Liikmete saadetud tagasiside põhjal ning eelnevalt välja toodud seisukohtade tõttu ei pea Kaubanduskoda hetkel hädavajalikuks luua eraldiseisevat kohtuvälist finantsvaidluste lahendamisele keskendunud mudelit, sest vaidlusi saab lahendada ka olemasolevates sõltumatutes organites.

Loodame, et peate võimalikuks Kaubanduskoja tagasisidet arvesse võtta.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mait Palts
Peadirektor

Koostanud: Mari-Lii Piiskop mari-lii.piiskop@koda.ee 6040072